

FIȘA DISCIPLINEI

Antropologia culturii și a comunicării
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Antropologia culturii și a comunicării				Codul disciplinei	URL4999
2.2. Titularul activităților de curs					Prof univ dr. Sandu Frunză		
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. univ. dr. Iulia Grad		
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)	15				
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					9
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					9
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					7
3.5.5. Examinări					4
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					44
3.8. Total ore pe semestru					86
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	Absolventul comunică eficient indiferent de statutul educațional, social, cultural sau financiar al persoanei care apelează la serviciile psihologului. Absolventul analizează și interpretează pertinent comportamentul propriu și al celorlalți în context social Absolventul formulează și comunică informații cu caracter profesional într-o manieră adaptată specificului interlocutorului Absolventul aplică tehnici și strategii din domeniul psihologiei, ținând cont de particularitățile culturale și de dezvoltare ale individului, grupului și organizației cu care interacționează Absolventul utilizează tehnici de relaționare și comunicare interpersonală adaptate mediului virtual
Competențe transversale	Absolventul valorizează și respectă diferențele interindividuale Absolventul cooperează cu ceilalți ținând cont de diferențele interindividuale Absolventul recunoaște utilitatea abordărilor multidisciplinare în practica psihologică Absolventul colaborează cu specialiști din domenii conexe Absolventul își evaluează permanent nevoia de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica mediului social Absolventul aplică tehnici de muncă eficientă în echipă pe diverse paliere ierarhice Absolventul își prezintă propria perspectivă și se adaptează la munca în grup, aplicând noțiuni precum coordonarea, planificarea muncii, managementul conflictului

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să ofere studenților o bază teoretică și reflexivă solidă privind raportul dintre cultură, comunicare și comportamentul uman, printr-o abordare interdisciplinară specifică antropologiei culturale și filosofice. Scopul este dezvoltarea unei înțelegeri profunde a diversității culturale și a modului în care aceasta modelează procesele de comunicare, relaționare și interpretare a comportamentului. Cursul urmărește formarea capacității viitorului psiholog de a analiza și adapta propriile conduite și strategii de interacțiune profesională în funcție de specificul cultural, social și comunicativ al persoanelor și grupurilor cu care lucrează, inclusiv în mediul virtual.
7.2 Obiectivele specifice	Sa ofere studenților posibilitatea de a vehicula cunoștințe esențiale cu privire la antropologia culturală, să deprindă abilitatea de a elabora lucrări științifice pe teme culturale și religioase, să se familiarizeze cu o perspectivă interdisciplinară de abordare. Înțelegerea conceptelor și perspectivelor fundamentale ale antropologiei culturale și filosofice, în vederea formării unei baze interdisciplinare solide pentru analiza comportamentului uman și a fenomenelor culturale. Analizarea modului în care contextul socio-cultural influențează comunicarea și relaționarea interpersonală, prin interpretarea diferențelor culturale, simbolice și valorice dintre indivizi și grupuri. Dezvoltarea competenței de comunicare interculturală și profesionale, prin aplicarea unor strategii adaptate interlocutorului, mediului și situației de interacțiune, respectând diversitatea individuală și culturală. Formarea capacității de colaborare interdisciplinară și de muncă eficientă în echipă, prin valorificarea diferențelor interindividuale, cooperarea cu specialiști din domenii conexe și autoevaluarea continuă a propriilor competențe profesionale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Ce este antropologia? (marile curente ale antropologiei)	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Ce este cultura? (concepte; artefacte; credințe)	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Problematica antropologiei ca știință culturală	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Om și cultură: o sinonimie implicită	Prelegere, discuții interactive, multimedia	

Construirea socială a realității	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Mit, religie, rațiune: o perspectivă diacronică asupra culturii	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Semn, simbol, structură: o perspectivă sincronică asupra culturii	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Imagine, Imaginație, Imaginar: elemente ale antropologiei culturale	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Date fundamentale ale umanului I: rațiunea, libertatea, dialectica stăpân-sclav	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Date fundamentale ale umanului II: dorința, viitorul, munca	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Geneza culturii și a instituțiilor	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Performări, Roluri, Impresii. Dramaturgia socială	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Comunicare și cultură. Cultura comunicării	Prelegere, discuții interactive, multimedia	
Reluări, discuții, precizări. Dezbateri finale asupra temelor discutate	Prelegere, discuții interactive, multimedia	

Bibliografie:

Reader-ul cursului, disponibil la: <https://drive.google.com/open?id=1rj3GZsWJKaTdVcF7wYOkcw8tT-38Ava3>

Achim Miha, Antropologie culturală, Ed. Napoca Star, Cluj, 2000.
Andre Comte-Sponville, Mic tratat al marilor virtuți, Ed. Univers, București, 1998.
Anthony Giddens, The Nation-State and Violence, University of California Press, Berkeley, 1987.
Aurel Codoban, Sacru și ontofanie, Ed. Polirom, Iași, 1998.
Aurel Codoban, Imperiul comunicării, Ed. Idea, Cluj-Napoca, 2011.
Benedict Anderson, Comunități imaginate. Reflecții asupraoriginii și răspîndirii naționalismului, Ed. Integral, București, 2000
Bhikhu Parekh, Religion and Public Life, în Church, State and Religious Minorities, Edited by Tariq Modood, Policy Studies Institute, 1997.
Bronislaw Malinowski, Magie, știință și religie, Ed. Moldova, Iași, 1993.
Charles Taylor, Multiculturalism and "The Politics of Recognition", Princeton University Press, Princeton, 1992.
Claude Dubar, Criza identităților. Interpretarea unei mutații, Ed. Știința, Chișinău, 2003.
Claude Lévi-Strauss, Antropologia structurală, Editura Politică, București, 1978..
Claude Riviere, Socio-antropologia religiilor, Ed. Polirom, Iași, 2000.
Clifford Geertz, Interpretarea culturilor, Tact, Cluj-Napoca, 2014.
Cristina Gavriluță, Antropologia vizuală la început de mileniu III. Realități românești și perspective europene în Sorin Todor Maxim, Bogdan Popoveniuc (coord.), Mileniul III. Dialogul umanismelor?, Suceava, Editura Universității Suceava, 2006, pp.459-476.
Emile Durkheim, Formele elementare ale vieții religioase, Antet, București, 2005.
Ernst Cassirer, Eseu despre om. O introducere în filosofia culturii umane, Humanitas, București, 1994.
Erving Goffman, Viața cotidiană ca spectacol, comunicare.ro, București, 2003.
Georges Bataille, Partea Blestemată. Eseu de economie generală, Ed. Institutul European, Iași, 1994.
Georges Gusdorf, Mit și metafizică, Ed. Amarcord, Timișoara, 1996.
Georgeta Marghescu, Introducere în antropologia culturală, Editura Fundației "România de Măine", București, 1999.
Gilbert Durand, Aventurile imaginii, Ed. Nemira, București, 1999.
Gilbert Durand, Structurile antropologice ale imaginarului, Ed. Univers, 1997.
Herbert Marcuse, Eros & Civilizație, Editura Trei, București, 1996.
J. Martin Velasco, Introducere în fenomenologia religiei, Ed. Polirom, Iași, 1997.
James George Frazer, Folclorul în Vechiul Testament, Ed. Scripta, București, 1995.
Jean Caune, Cultură și comunicare, Cartea Românească, București, 2000.
Jean Delumeau, Religiile lumii, Ed. Humanitas, București, 1993.
Johan Huizinga, Homo Ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii, Humanitas, București, 2012.
John R. Hinnells (ed.), The Routledge Companion to the Study of Religion, Routledge, London, 2005.
John Tomlinson, Globalizare și cultură, Ed. Amarcord, Timișoara, 2002.
Jose Casanova, Public religions in the Modern World, University of Chicago Press, Chicago, 1994.
Lucian Blaga, Despre gândirea magică, în Opere, vol. 10, Ed. Minerva, București, 1987.
Marc Auge, Religie și antropologie, Ed. "Jurnalul Literar", București, 1995.

Marcel Gauchet, Dezvrăjirea lumii, Dezvrăjirea lumii. O istorie politică a religiei, Ed. Științifică, București, 1995.

Marcel Mauss, Henri Hubert, Teoria generală a magiei, Ed. Polirom, Iași, 1996.

Max Horkheimer, Theodor W. Adorno, Dialectica luminilor, Polirom, Iași, 2012.

Max Weber, Teorie și metodă în științele culturii, Polirom, Iași, 2001.

Michael Walzer, Despre tolerare, Ed. Institutului European, Iași, 2002.

Michel Meslin, Știința religiilor, Ed. Humanitas, București, 1993.

Mircea Eliade, De la Zalmoxis la Genghis-Han, Ed. Humanitas, București, 1995.

Mircea Eliade, Eseuri. Mitul eternei reîntoarceri. Mituri, vise și mistere, Ed. Științifică, București, 1991.

Mircea Eliade, Tratat de istorie a religiilor, Ed. Humanitas, București, 1992.

Mircea Mică, Ecumenismul universitar, în Ioan –Vasile Leb, Radu Preda, Cultele și statul în România, în Ioan –Vasile Leb, Radu Preda, Cultele și statul în România. Colocviul internațional desfășurat la Cluj-Napoca în zilele de 10-11 mai 2002, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2003.

Nicolae Panea, Antropologia culturală și socială, Ed. Omniscope, Craiova, 2000.

Nicu Gavriluță, Antropologie socială și culturală, Curs, Facultatea de Filosofie, UAIC, Iași, 2007.

Norman Geisler, Filosofia religiei, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1999.

Pascal Lardellier, Teoria legăturii rituale. Antropologie și comunicare, Ed. Tritonic, București, 2003

Paul Ricoeur, Memoria, istoria, uitarea, Editura Amarcord, Timișoara, 2001.

Peter L. Berger, "The Desecularization of the World: A Global Overview" în Peter Berger (ed.) The Desecularization of the World. Resurgent Religion and World Politics, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1999.

Raoul Girardet, Mituri și mitologii politice, Ed. Institutul European, Iași, 1997.

Rene Girard, Despre cele ascunse de la întemeierea lumii, Nemira, București, 2008.

Rene Girard, Țapul ispășitor, Editura Nemira, București, 2000.

Rene Girard, Violența și sacrul, Ed. Nemira, București, 1995.

Roger Caillois, Mitul și omul, Ed. Nemira, București, 2000.

Roland Robertson, Globalization. Social Theory and Global Culture, Sage Publications, London, 1994.

Sandu Frunză, Fundamentalismul religios și noul conflict al ideologiilor, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2003.

Sandu Frunză, Iubirea și transcendența, Ed. Dacia, Cluj, 1999.

Simona Nicoară, Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii, Ed. Accent, Cluj-Napoca, 2002.

Talal Asad, Formations of the Secular. Christianity, Islam, Modernity, Stanford University Press, Stanford, California, 2003.

Will Kymlicka, Multicultural Citizenship. A Liberal Theory of Minority Rights, Oxford University Press, New York and Oxford, 1995.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv, aspecte organizatorice	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Gândire simbolică, mit, religie	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Antropologia - definiții și clarificări conceptuale	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Dialectica sacru profan	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Gândirea mitică și lumea modernă	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Religia ca sistem cultural	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Mass media, cultura de consum și gândire mitică	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Moartea ca motiv antropologic și angoasa morții	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Grija, între etică și antropologie	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Gândirea magică și omul modern	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Ritualizare și sacralizare	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Ritual și spectacol	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Antropologie, tehnologie și lumea digitală	Prezentare și analiză de text, dezbateri	
Concluzii	Prezentare și analiză de text, dezbateri	

Bibliografie

Barthes, Roland – Mitologii, București, Institutul European, 1997.
Baudrillard, Jean – Celălalt prin sine însuși, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 1997.
Baudrillard, Jean – Sistemul obiectelor, Cluj, Editura Echinoc, 1996.
Baudrillard, Jean – Societatea de consum, București, Comunicare.ro, 2008.
Berger, Peter & Luckmann, Thomas – Construirea socială a realității. Tratat de sociologia cunoașterii, București, Art, 2008.
Bourdieu, Pierre – Limbaj și putere simbolică, București, Art, 2012.
Caillois, Roger – Mitul și omul, București, Nemira, 2000.
Campbell, Heidi A. (ed.) – Digital Religion: Understanding Religious Practice in Digital Media, Routledge, 2022.
Campbell, Joseph, Eroul cu o mie de fețe, București, Herald, 2018
Caputo, John D. – On Religion. Thinking in Action, New York, Routledge, 2001.
Clifford, Geertz – Interpretarea culturilor, Cluj, Ed. Tact, 2014.
Codoban, Aurel – Sacru și ontofanie, Iași, Ed. Polirom, 1998.
Culianu, Ioan Petru – Religie și putere, București, Polirom, 2005.
Durand, Gilbert – Structurile antropologice ale imaginarului, Ed. Univers, București, 1977.
Durkheim, Emile – Formele elementare ale vieții religioase, Iași, Polirom, 1995.
Eliade, Mircea – Aspecte ale mitului, București, Univers, 1978.
Eliade, Mircea – Imagini și simboluri, București, Humanitas, 1994.
Eliade, Mircea – Mituri, vise și mistere, București, Univers Enciclopedic, 1998.
Frunză, Sandu – Advertising Constructs Reality, București, Tritonic, 2014.
Garcin, Jérôme – Noile mitologii, București, Art.
Gauchet, Marcel – Dezvrăjirea lumii. O istorie politică a religiei, Ed. Științifică, București, 1995.
Geismar, Haidy și Knox, Hannah (eds.) Digital Anthropology, Routledge, 2021
Geertz, Clifford – Interpretarea culturilor, Cluj, Ed. Tact, 2014.
Goffman, Erving – Viața cotidiană ca spectacol, București, Comunicare.ro, 2003.
Hardt, Hanno – Myths for the Masses. An Essay on Mass Communication, Oxford, Blackwell Publishing, 2004.
Hoover, S. – Religion in the Media Age, New York, Routledge, 2006.
Jhally, Sut – “Advertising as Religion: The Dialectic and Technology of Magic”, in Ian Angus and Sut Jhally (eds.), Cultural Politics in Contemporary America, New York and London, Routledge, 1989.
Kellner, Douglas – Cultura media, București, Institutul European, 2001.
Lemonnier, Pierre, Elements for an Anthropology of Technology, 2020
Lévi-Strauss, Claude – Gîndirea sălbatică. Totemismul azi, traducere I. Pecher, București, Editura Științifică, 1970.
Lévi-Strauss, Claude – Toți suntem niște canibali, Iași, Polirom, 2014.
Moraru, Mădălina – Mit și publicitate, București, Nemira, 2009.
Stout, Daniel A. – Encyclopedia of Religion, Communication and Media, New York, Routledge, 2006.
Weber, Max – Etica protestantă și spiritul capitalismului, București, Humanitas, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În elaborarea conținutului disciplinei Antropologia culturii și a comunicării s-a ținut cont de necesitatea asigurării unei baze interdisciplinare a pregătirii studenților. De asemenea, s-a ținut cont și de structura și conținutul disciplinelor similare oferite universității prestigioase din străinătate. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor în domeniu și, bineînțeles, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și înțelegerea conceptelor și instrumentelor specifice domeniului. Modul în care este utilizată terminologia specifică. Modul în care este utilizată metoda de cercetare.	Examen scris	50%

10.5 Seminar/laborator	Familiarizarea cu conținutul textelor discutate pe parcursul întâlnirilor. Capacitatea de analiză și sinteză, precum și abordarea critică a concepțiilor autorilor propuși în bibliografia seminarului.	Prezentare de text/ studii de caz Teme de seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Realizarea sarcinilor și a temelor de seminar, precum și rezolvarea cel puțin a unui subiect de la examenul scris, ținând cont de elementele deontologice. La finalul semestrului, studenții trebuie să facă dovada faptului că au dobândit cunoștințele teoretice, predate și că sunt capabili să aplice în situații concrete cunoștințele și deprinderile dobândite.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SANITATIE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE	11 ORĂȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚĂ ACVATICĂ	15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	

Data completării:
01.10.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".